

Πρέσπες, 17/6/2018

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ, ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ, ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΓΔΜ ΣΤΙΣ ΠΡΕΣΠΕΣ

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Φίλε και γείτονα Ζόραν,

Αξιότιμη Ύπατη Εκπρόσωπε,

Κύριε Επίτροπε,

Κυρία Αναπληρώτρια Γενική Γραμματέα του ΟΗΕ,

Κύριε Νίμιτς, Απεσταλμένο Ειδικό Μεσολαβητή του ΟΗΕ για την επίλυση αυτής της διαφοράς, 25 χρόνια τώρα.

Κυρίες και κύριοι,

Συναντιόμαστε σήμερα, εδώ, στις Πρέσπες, με φόντο το Τριεθνές, στο δικό μας ραντεβού με την ιστορία.

Βρισκόμαστε σε ένα σημείο, που στο διάβα της ιστορίας το έχουν διασχίσει νικητές και ηττημένοι της ιστορίας.

Θριαμβευτές, αλλά και τραγικοί ήρωες.

Κυνηγοί και κυνηγημένοι, όπως μας έχουν αφηγηθεί με λόγο και εικόνες οι μεγάλοι ποιητές της ανθρώπινης περιπέτειας.

Και βρισκόμαστε εδώ, για να αναμετρηθούμε με το βάρος της δικής μας ιστορικής ευθύνης.

Να απευθυνθούμε, πρώτα από όλα, στους λαούς μας, αλλά να απευθυνθούμε και σε όλους τους λαούς των Βαλκανίων.

Λαούς βασανισμένους στο διάβα της ιστορίας από το δηλητήριο του σωβινισμού και τη διχόνοια του εθνικιστικού μίσους και της πατριδοκαπηλίας.

Λαούς χτυπημένους από περιφερειακές, διεθνείς, αλλά και αδελφοκτόνες συρράξεις και εθνοκαθάρσεις. Από αλλαγές συνόρων. Από αλυτρωτικές παραχαράξεις της ιστορικής αλήθειας. Από την επιβολή και την κυριαρχία του φόβου.

Σήμερα, λοιπόν, βρισκόμαστε εδώ, κοιτώντας κατάματα την ιστορία των λαών μας.

Βρισκόμαστε εδώ, για να πράξουμε και οι δύο το πατριωτικό μας καθήκον.

Δεν ανταμώνουμε σήμερα εδώ, για να θρηνήσουμε τις ήττες του παρελθόντος.

Κάνουμε ένα ιστορικό βήμα, για να υπάρχουν, από εδώ και στο εξής, μόνο νικητές.

Για να επουλώσουμε τις πληγές του χρόνου.

Να ανοίξουμε τον δρόμο της ειρήνης, της συναδέλφωσης, της συνεργασίας, της συνανάπτυξης, όχι μόνο για τις χώρες μας, αλλά και για όλα τα Βαλκάνια, για όλη την Ευρώπη.

Για να βαδίσουμε μαζί σε μια νέα εποχή περιφερειακής σταθερότητας, ευημερίας και ασφάλειας.

Η σημερινή μας υπογραφή πιστεύω ότι βάζει τα θεμέλια για αυτή τη νέα εποχή.

Φίλε Ζόραν, όταν πριν από έξι μήνες συναντηθήκαμε στο χιονισμένο Νταβός, έκανε πολύ κρύο τότε, ήταν το κρύο αυτό, όχι μόνο εκεί όπου συναντηθήκαμε, αλλά για 25 χρόνια

ήταν και στις σχέσεις των χωρών μας. Σου θυμίζω ότι πολύ λίγοι ήταν αυτοί που πίστευαν ότι θα τα καταφέρουμε. Πολλοί λίγοι πίστευαν ότι θα καταφέρουμε να αφήσουμε πίσω μας 26 χρόνια άγονης διένεξης ανάμεσα στις χώρες μας.

Κι όμως, η κοινή μας βούληση ήταν αυτή που ξεπέρασε τα εμπόδια και τις δυσκολίες.

Θέλω, λοιπόν, να ευχαριστήσω ιδιαίτερα για αυτή την πολύ μεγάλη προσπάθεια τους δύο υπουργούς μας των Εξωτερικών, γιατί χάρις σε αυτούς βρισκόμαστε εμείς οι δύο, σήμερα, εδώ.

Και θα ήθελα να ευχαριστήσω τον ΟΗΕ -δια της κυρίας Ντι Κάρλο- και ειδικά τον Ειδικό Απεσταλμένο, κύριο Νίμιτς, ο οποίος για 24 χρόνια αγωνίζεται ακατάπαυστα για τη λύση του θέματος αυτού. Και να πω ότι δεν θα μπορούσαμε να βρούμε καλύτερη μέρα για να υπογράψουμε αυτή τη συμφωνία, από τη μέρα των γενεθλίων του.

Και ασφαλώς, θα ήθελα να ευχαριστήσω την Ευρωπαϊκή μας οικογένεια, την Ύπατη Εκπρόσωπο κυρία Μογκερίνι και τον Επίτροπο Διεύρυνσης κύριο Χαν.

Καταλήξαμε με κόπο και ακούραστη προσπάθεια σε μια αμοιβαία επωφελή συμφωνία.

Μια συμφωνία που σέβεται πλήρως τις θεμελιώδεις αρχές και αξίες των δύο πλευρών.

Μια συμφωνία που μας επιτρέπει σήμερα να απευθυνθούμε στους πολίτες των χωρών μας, να τους κοιτάξουμε στα μάτια και να τους καλέσουμε να τη διαβάσουν και να τη στηρίξουν χωρίς προκαταλήψεις.

Αν η ψυχή κάθε λαού είναι η ιστορία του, τότε στη συμφωνία μας καθρεφτίζονται οι ψυχές και των δύο λαών.

Κι αυτό την κάνει μια πατριωτική συμφωνία και για τους δύο λαούς.

Μια συμφωνία που, σε κάθε άρθρο της, διαψεύδει πατριδοκάπηλες και μισαλλόδοξες δυνάμεις και στις δύο χώρες, που επιχειρούν να εκμεταλλευτούν τις εύλογες και απολύτως σεβαστές ευαισθησίες των πολιτών μας.

Οι ευαισθησίες αυτές, άλλωστε, υπήρξαν και ο οδηγός μας, κατά τις διαπραγματεύσεις και κατά τη συγγραφή και τώρα την υπογραφή αυτής της συμφωνίας.

Και, βεβαίως, θα παραμείνουν οδηγός μας, στην –από εδώ και πέρα- κοινή μας προσπάθεια η συμφωνία που σήμερα θα υπογράψουμε, να καταστεί βιώσιμη.

Γιατί η βιωσιμότητα μιας συμφωνίας δεν εξαντλείται στη νομική της διάσταση. Χρειάζεται από κοινού επένδυση, για να ριζώσει στις συνειδήσεις των πολιτών μας. Να ριζώσει στις συνειδήσεις των πολιτών μας η οριστική λύση μιας διένεξης δεκαετιών.

Και για αυτό αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία σήμερα, τόσο σε νέα έργα υποδομών, όπως η σιδηροδρομική διασύνδεση Θεσσαλονίκης-Σκοπίων-Βελιγραδίου-Βουδαπέστης, όσο και στα έργα που έχουμε συμφωνήσει στο πλαίσιο των μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης,

όπως η νέα συνοριακή διάβαση -ένα έργο με μεγάλη βαρύτητα για την περιοχή μας και τις διασυνοριακές μας σχέσεις.

Αγαπητέ Ζόραν,

Κυρίες και κύριοι,

Έχουμε ιστορικό χρέος, αυτό το βήμα, που κάνουμε από κοινού, να φροντίσουμε ώστε να μην μείνει μετέωρο.

Και είμαι αισιόδοξος, ότι θα τα καταφέρουμε.

Είμαι αισιόδοξος ότι οι λαοί μας θα αποτελέσουν παράδειγμα συναδέλφωσης σε μια ιστορική περίοδο γενικευμένης αποσταθεροποίησης και γεωπολιτικών συγκρούσεων.

Γιατί όχι μόνο η περιοχή μας, αλλά ολόκληρη η ανθρωπότητα χρειάζεται τέτοια παραδείγματα σαν το δικό μας.

Παραδείγματα λαών και χωρών που αποτινάζουν τα βαρίδια του μίσους και οικοδομούν μαζί το μέλλον τους.

Η μοίρα των λαών και των χωρών των Βαλκανίων, άλλωστε, είναι αλληλένδετη. Όπως και η μοίρα των λαών και των χωρών της Ευρώπης.

Έχουμε μπροστά μας μεγάλες προκλήσεις. Γεωπολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές.

Ο μοναδικός δρόμος για την επιτυχή αντιμετώπισή τους είναι μια συνεκτική στρατηγική διασυνοριακής, περιφερειακής και διεθνούς συνεργασίας.

Μια στρατηγική εξωστρέφειας και κοινής ευρωπαϊκής πορείας των Βαλκανίων. Μιας πορείας που θα ακυρώσει αποφασιστικά τις δυνάμεις της γεωπολιτικής αστάθειας και θα κλείσει μια για πάντα το οδυνηρό κεφάλαιο της αλλαγής των συνόρων.

Κυρίες και κύριοι,

Κλείνοντας, θέλω να σας εκμυστηρευτώ ότι είμαι λάτρης της βαλκανικής μουσικής. Αυτής της υπέροχης μουσικής με τα χάλκινα όργανα, που τραγουδιέται σε όλες τις γλώσσες των λαών της Βαλκανικής.

Στην τεράστια βαλκανική μουσική παράδοση, εξέχουσα θέση έχουν τα μοιρολόγια. Τραγουδισμένα από μυριάδες μαυροντυμένες γυναίκες των χωρών μας, όταν αποχαιρετούσαν τους άνδρες και τα παιδιά τους, πεσόντες στο βωμό των πολέμων. Άλλοτε πολεμώντας για πανανθρώπινη λευτεριά και άλλοτε πέφτοντας θύματα του φανατισμού και των εθνοτικών συγκρούσεων.

Εξέχουσα θέση, όμως, πέραν από τα μοιρολόγια, κατέχουν και τα τραγούδια της χαράς, που υμνούν τη γέννηση και την ομορφιά της φύσης και των ανθρώπων μας.

Ένα τέτοιο, καινούριο τραγούδι, ξεκινάμε να γράφουμε σήμερα μαζί, εδώ, στις Πρέσπες. Και στόχος μας είναι αυτό το τραγούδι της χαράς να τραγουδιέται για πολλούς αιώνες και από πολλές γενιές μπροστά.

Στη γλώσσα μας και στη γλώσσα σας.

Στη χώρα μας και στη χώρα σας.

Από τον λαό μας και από τον λαό σας.

Ένα τραγούδι που θα γιορτάζει την ειρήνη, την αδελφοσύνη, την προκοπή και την καλή γειτονία των λαών.

Χόρτασαν, άλλωστε, οι παλαιότερες γενιές σε αυτό τον τόπο από μοιρολόγια.

Ήρθε η ώρα να μιλήσουμε ξανά για τη γέννηση. Ήρθε η ώρα να μιλήσουμε ξανά για τη γέννηση του κοινού μας μέλλοντος. Ήρθε η ώρα να τραγουδήσουμε ξανά χαρούμενα τραγούδια στα Βαλκάνια.

Σήμερα, λοιπόν, κάνουμε αυτό το πρώτο βήμα προς αυτό το μέλλον. Ένα βήμα γενναίο, ιστορικό, αλλά και αναγκαίο για τους λαούς μας.

Σας ευχαριστώ θερμά.